

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio Decalogi Duabus distincta partibus

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Per alluvionem, num. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

illam debere domino restituere, non autem furi, jam dixi modo num. 22.

De emente, ut item de acquirente rem alteri obligatam.

Incidit hic dubium de re alteri hypothecata seu obligata, quam ego fortè emi, seu per hæreditatem acquisivi, in seius ejusmodi obligationis. Domum v. g. emi à Petro, justo pretio centum aureorum; deinde apparet, eam esse obligatam Francisco in aureis viginti; an debeam ea viginti Francisco solvere? Respondeo, communis est doctrina, me debere vel solvere, vel tradere illi domum, licet postea regressum habeam contra Petrum venditorem: ratio est, quia tunc urget radix restitutionis ex re accepta; sicut enim si emissem eam domum à fure, nullum ego in eam dominium acquisivissem; ita nunc secundum illam partem respondentem viginti aureis non acquirò dominium, saltem plenum & perfectum, quia secundum illam obligata est creditori, & veluti ejus est ea pars. Si vendidisset tibi eam domum is, qui erat in extrema necessitate, te non obligat Valerus *a*; verum id vidè apud Delugo *b*, res est enim rarissimi eventus.

a Valer in Diff. utriusque fori, v. de bitum, diff. 11. b Delugo dicta d. 17. sect. 5. à num. 95.

6. Si acquisivisses hæreditatem paternam, v. g. quæ verè non sufficiat ad patris debita, ad nihil teneris in conscientia, etiam si non feceris inventarium. Quod si bona hæreditatis sufficiant, sint tamen vinculata, debes solam ex fructibus solvere eadem patris

debita, si hæc debita sint contracta post institutum vinculum: at si fuissent contracta ante vinculum institutum, vel si fuissent contracta ab instituente revocabiliter dictum vinculum, debes ex capitali solvere, ut brevibus docet alijs citatis Bonacina *c*, quia antecessoris bona semper transeunt cum onere, quod habent, restituendi cuique suum.

§. IV.

Occasione predictorum explicamus, quandam per conjunctionem res aliena tran- sit in meum dominium, ita ut non debeam rem ipsam in individuo.

1. **A**D multa usui erit explicatio, quam paramus afferre; nam propterea universaliter est tractanda, ut ne mireris, si ad alia, quæ hujus loci non videntur, divertamus: id enim facit, ut ea omnia, quæ de ejusmodi conjunctione ignorari non debent, hic in unum collecta lector addiscat.

2. Quatuor modis hæc coniunctio formari & esse potest: primò, per alluvionem: secundò per adjunctionem: tertio, per confusionem: quarto, per admixtionem.

Per Alluvionem.

3. Alluvio in legibus *a* alia est patens, alia latens; latens est, quando per alluvionem aliquid insensibiliter tuo fundo adjungitur: patens, quando ex fluminis vi detrahitur aliqua pars fundi tui vicini, & transfertur in fundum tuum. His positis.

a Institut. de rerum divisione, §. praeterea, quod per alluvionem, & deinceps. Dico,

Dico, augmentum fundi factum per latentem alluvionem esse tuum. per patentem esse prædicti tui vicini.

4. Rursus insula, quæ per alluvionem solet de novo nasci, nasci potest primo in alto mari, quod nullius domini fit: secundo in medio fluvio: tertio in eodem fluvio, sed prope tuum agrum: quarto in eodem fluvio, sed prope agrum vicini. His positis

Dico in hanc sententiam: si primum, Insula est primi occupantis: si secundum, dividatur inter te, & illum, qui est e regione positus: si tertium, erit tua, etiam si deinde sensim, & latenter extendatur usque ad vicinum: si quartum, erit vicini, ejusdemque erit similis latens extensio.

5. Denique sic ajo. Si alveus fluvij divertat in aliam partem, novus alveus fiet publicus, vel ejus, cujus erat fluvius: antiquus vero accrescit ijs, qui agros utrimque habent. Quod si fluvius ex tuo agro insulam faciat, nemo dubitat, insulam illam esse tuam.

6. Hæc vel sancita sunt in varijs legibus, vel ex illis deducuntur, quas vide passim apud Doctores c: apud quos etiam invenies, an hæc accrescant usufructuario, an domino proprietatis, an emphyteutæ, an feudatario: quæ sunt quæstiones pertinentes ad Iuris peritos.

b Quos affert Mol. l. cit. alijque passim. c Mol. fo. 1. d. 57. Delugo t. 1. de Inst. d. 6. sect. 13. a num. 157.

Ter adjunctionem.

7. Querimus, an quando aliquid alienum adnectitur tuæ rei, totum fiat tuum; v.g. partem vestis pretiosæ alte-

rius, consuis tuo vestimento, vel gemmam alienam tuo annulo inseris, an tota vestis, annulusque fiant tua? tua esse, colligitur ex §. Quod si partem, Inst. de rerum divisione, cum obligatione tamen, ut semper supponimus, reddendi domino æstimationem suæ rei.

8. Verum sic est distinguendum: vel primo, res aliena non potest separari, salva tota re, ut si non purpurea vestis pars, sed lanæ, seu fila purpurea aliena fuerint intexta cum tuis alijs filis, vestemque composuerint, & tunc non dicetur purpura adjuncta tuo vestimento, sed vel admixta cum tua, vel confusa in tuo, quia pars tua separari nequit, salvo vestimento: immo non raro, nec discerni poterit, ut si ejusdem rationis colorisque essent tua, & aliena fila: atque de hoc loquitur §. citatus. & nos à num. 11. loquemur: sicuti de admixto dicemus à num. 15.

9. Vel secundo res aliena potest discerni, ac separari à tua: & tunc verè dicitur adjuncta, & ejus tractatio pertinet ad hunc numerum: in quo casu omnis æquitas requirit e, ut pars illa adjuncta remaneat sui domini: cum enim partis illius dominium nunquam dominus amiserit, & ex alia parte discerni & separari possit, cur non sit separanda, ac domino restituenda?

d Delugo t. 1. de Inst. d. 6. sect. 13. num. 160. e Dicastr. lib. 2. de Inst. tr. 2. d. 5. d. 9. num. 184. & 190.

10. Sed quid dicendum de ædificijs & plantis, quæ solo adjunguntur? Respondeo, ut ædificij dominus f. fias, debes in proprio solo illud construere: nam si in alieno, ejus erit ædificium, cujus est solū, modo dominus soli tibi solvat